

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Kész évre	10 ft. — kr.
Félévre	5 " "
Negyedévre	2 " 50 "
Egy órára	1 " "
Egyes szám ára 4 kr.	

Felölös szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

1000 szavas petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzetű hirdetések alk. szerint jutányos aron vetetnek fel. Helyez. díj n. i. den külön beigtatásért 30 kr.

Előfizetési felhívás!

Október hó 1-ére lapunkra új előfizetést nyitunk s mindazoknak, a kik október hóra előfizetnek, lapunk Szeptemberi összes példányait utólagosan ingyen megküldjük.

Előfizetési összegek:

Egész évre	10 ft.
Félévre	5 ft.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy órára	1 ft.

Előfizetőinknek semmi anyagi jutalmat, semmi különös kedvezményt nem ígérünk, — de nem is adhatunk, mert elvünkkel ellenkezik a lekenyerezés és anyagi haszonnal kecsegtetés s ilyen módon összelármázása a függetlenül és önérzetesen gondolkozó közönségnek.

Lapunk az egyedüli független politikai napilap ma Debreczenben.

A lap jelleméhez hiven, előfizetőink tőlünk viszonzásul csak szellemi jutalomra számíthatnak. — A ki igaz magyar és önzetlenül szereti hazáját, hazájának szabadságát és sértetlen függetlenségét, — a ki nem reszket az igazság ígétől még ha élete függ is a kimondott szótól, — a ki többre becsüli a szeplőtelen hazaszeretetét, mint a szolgáléküség zsíros falatjait: annak lapunk elég jutalom azért az anyagi áldozatért, melylyel előfizet. . . Szolgáléküek csak azon nemes elhatározással fizessenek elő lapunkra, hogy szabad szellemű új életet kezdenek s ehhez akarják lelküket és jellemüket megedzeni.

Önzetlen tiszta lelkű magyar honfitársak, kérjük őszinte támogatásokat!

Hogy elvünk szilárd, szeplőtelen, megostromolhatatlan és szent . . . bizonyíték erre 31 esztendő múltunk, melyben nem volt egy percz a mikor elvünkhöz és politikai pártállásunkhoz hivenek ne lettünk volna, — bizonyítja a tisztes bölcs hazafiak fenkölt lelkű tábora, mely bennünket erkölcsileg úgy mint szellemi munkával, önzetlenül támogat.

Hazafias tisztelettel:

a „DEBRECZEN“ Szerkesztősége.

A magyar nemzet pusztulása.

(Oláhositás miatt.)*

VI.

Oláhositás bizonyítékai.

Róla bár a minucziákig terjedő pontos adataink nincsenek, de annál sötétebb kép tár elénk azon szemmel látható jelenség, hogy a magyar faj, ott hol az oláh-*val* egy közösségben lakik, beolvadás következtében folytonosan apad és ezen apadás a magyar faj hátrányára annál elszomorítóbb, minél kevesebb az oláh nép között községenként elszigetelten élő magyarság.

Ez is egyik bizonyítéka annak, hogy milyen végzettszerű befolyást gyakorol az emberek sorsára környezetük uralkodó jellege.

Az oláhositás és oláhosodás egyes jelenségeit, nem volt aki időről-időre megfigyelte s lekiismeretesen följegyezte volna és ezek a jelek idő folyamán mind homályosabbak lesznek, befedi az idő moha, mely alól azokat a legesebb emberi elme sem képes többé napvilágra hozni.

A kiknek pedig érdekében áll ezeket a bizonyítékokat elferdíteni s megsemmisíteni: azok tőlök telhetően minden eszközt felhasználnak arra, hogy ezeket az (általok halálra szánt) adatokat az elfeledés és megsemmisülés sírjába temessék.

Ennek dacára, egyes vidékeken találunk még ma is eleven nyomokat és jeleket, miket nem hamisíthatott meg és nem törölhetett annyira el az emberi erőszak, hogy azoknak magyarirító jellegét felismerni ne tudnók. Nevezetesen:

A vegyes házasságból származó gyermekek (elenyesző csekely kivétellel) nem a magyar, hanem az oláh szülő nemzetiséget, valóságát, nyelvét és jellemét öröklék s mindannyian teljesen elveszetteknek tekinthetők a magyar fajra nézve.

Sok tényezőre lehet visszavezetni ezen jelenség okát, minő p. o. az emberek veleszületett halálma a reszeg és tudatlanság iránt, továbbá az oláh toladással szemben tanusított bűnös közönyünk stb.

Nagy része van ebben az oláh papok és titkok valamint a társadalmi izgatók azon tényének, hogy minden általok felhasználható eszközzel oda hatnak, hogy népeket eltiltsák a magyar nyelv használatától. Egyenesen elrendelik a népnek, hogy magyarul ne beszéljen csak a legelkerülhetlenebb szükség esetén. E miatt mintegy kényszerítve van a velők érintkező magyar elem arra, hogy nyelvüket elszakítsa és hozzájuk alkalmazkodják.

Ehhez járul azon természetes előnye is az oláh nyelvnek, hogy sokkal könnyebben elsajátítható és kezelhető, mint a magyar: ez a nyelvsajátság pedig a mindennapi társalgásra és érintkezésre, a laikusokra nézve alkalmasabba teszi az oláh nyelvet, mint a milyen a miénk.

Igy foly lassanként az oláhság részéről a titkos és nyílt aknamunka a magyar faj elele és jövője ellen.

A magyar kormány ha még sokáig késik az ellene folytatott oláh üzérkedést gyökeres tanügyi és közigazgatási reformokkal megakadályozni, maholnap arra ébredünk fel, hogy o bajon többé segíteni nem lehet.

* Szemelvény dr. Király Péter „A magyar nemzet pusztulása“ cz. művéből 51—64 lap.

Ma már odáig jutottunk, hogy a tanintézetekben intelligenssé képzett oláh ifjú — látva a magyar kormány indolentiáját az ő fajának tulkapásaival szemben s látva a szép sikert, melyt az oláh nép tudatlanságának s együgyűségének könnyű szerrel való kizsákmányolhatása néki bizto-it, — kihasználja ezt a kínáló alkalmat arra, hogy ebből merítse existenciáját.

Mindazokat, akik barátainkból ellenségünké lesznek, az oláh demagógok lekötélező huzalokkal, dicsőítéssel és tapssal halmozák el.

Véres szájjal zugják az oláh nemzet nevében a guny, a kisebbitést és politikai átkot mindazokra, akik mint oláhok, az ő nyomdokaikat nem követik, s a magyar nemzettel való egyetértést, barátságot és békét hirdetik és akik ilyen iránynak követé őrre buzdítják a népet.

A tudatlan nép pedig veleszületett ingerlékeny nyers hajlamainál fogva, inkább követi ezeket a nagyszajú apostolokat, mint azokat, akik őt nyugalomra és polgári nemes erények gyakorlására intik.

Igy lesz valóságos megélhetési móddá a nemzetiségi kérdés.

Hogy ezzel a kifejezéssel éljek: valóságos botrány az ügyvédi karra nézve, hogy tagjai között is sokkal nagyobb számmal, — mint hűnök — találunk olyanokat, akik büszkén verik a mellüket és fenhéjázva hirdetik, hogy ők: «oláhok» («Románok . . . ?»).

Hogy ez a példa aztán mily hatással van a tudatlan népre, — azt könnyű belátni.

Megdöböntő az a haladás, amellyel a legújabb időben az oláh nemzetiséget fejlődni látjuk.

Minden lehetőet elkövetnek, hogy a magyar fajtól függetlenítsék magukat. Pénzintézeteket állítanak fel olyan helyeken is, ahol azelőtt ugyszó van semmi terök nem volt, p. o. Szilagy-Somlyon, Zsibón, Banffy-Hunyadon s több más helyeken.

Ezek a pénzintézetek pár évvel ezelőtt alakultak és rohamosan gyarapodnak, mint valóságos bűnbárlangjai az oláh nemzetiségi eszméknek és szertelen agitátorius kapzsiságnak.

Ha nem is áll éppen egyenlő arányban egymással e két jelenség, de elmondhatjuk tartózkodás nélkül, hogy amit a magyar faj, tot, zsidó, német és szláv elem behódításával (magába olvasztásával) nyer . . . ugyanannyit veszít az oláh nemzetiség javára, mely a magyar államnak, kulturának és kormányos uralomnak, leghatározottabb és legveszedelmesebb ellensége.

A magyar állam tekintélye, jövője és suverainitása sürgősen követeli, hogy ezen állapotok existálása, sőt nap-nap után tovább fajulása megakadályoztassék, mert minden ellenünk felhasznált alkalom az oláh nemzetiség kezében: egy-egy súlyos fejszecsapás, mely hazánk fennállásának és nemzetünk jövőjének életfáját sebzti.

Ez a szerencsétlenség a mi veszedelmünkre sokkal inkább elharapódzott már, semhogy azon a különben is indolens magyar jellegű társadalom képes lenne, — állami hathatós támogatás nélkül, — segíteni.

A társadalmi erőelemek, amelyekkel e baj ellen sikeresen operálni lehetne, többé-kevésbé olyanok, mint a rakárba elhelyezett fegyver, amelyet senkisé nem használ és amelyet

csak azzal, hogy kötelességük és hivatásuk legfőbb céljaul tekintik a magyar nemzetnek és hazának ellenséget nevelni.

Meglepő sikerrel tanítják be a népet ezek a honboldogítók a vak engedelmességre és pedig első sorban papja és tanítója iránt, aztán a világi hatalom kezelői és gyakorlói iránt, a menyiben t. i. ez utóbbiakról is sokszor elég oka van felteni vágyonát és bárdolatlan tengődésre kárhözváltott életnyugalmát.

Hogy aztán az így nevelt népet idegen érdekek támogatására s a haza elleni gyűlölködésre vagy ha az óra út, a legirtózatobbb lazadásra vak eszközül felhasználni nagyon könnyű: ehhez nem szükséges kommentár.

Igy van meghálálva az állambatalomnak azon pazar nagylelkűsége, mely szerint a görög-szertartású egyházakat példátlan örendelkezési jogokkal s rengeteg értékű javadalmakkal és birtokkal ajándékozta meg.

Erdélyben a görög szertartású egyházak uralma a legszörnyebb valamennyi más felekezeti egyház uralmáé közt.

Ezek a legkikeresettebb módon terrorizálják hiveiket az egyházi érdekek szolgálatára s az egyház iránti vak és megalkuvást nem ismerő engedelmességre.

A polgári házasságról szóló törvényt guny és megvetés tárgyává iparkodnak tenni a nép előtt, hogy a többek közt egy példát említsek:

1897. év november hónapjában történt Malade községében (Szilágymegyében), hogy az ottani görög katolikus lelkes egy vőlegénytől 7 forint követelt azért hogy őt egy domoszlói nővel, illetve a polgári kötés után törvényes nejevel, az egyház szertartásai szerint is összeeskesse.

A vőlegény nem lévén képes szegény anyagi helyzeténél fogva előteremteni a kívánt összeget, a házassulandó felek abban állapodtak meg, hogy megelégszenek a polgári kötéssel s az egyházi szertartást mellőzni fogják.

Mikor azonban az új pár a násznéppel együtt Doh községében keresztül vonult — az illető görög kath. lelkes a harangokat félreverte, és az összefu ott nagy sokasággal utját állatta a násznépek s így kényszerítette az új párt, hogy este gyertyagyújtás után templomba menjenek s egyháziilag is egybekeljenek. (Lásd ugyanezt «Szilág-Somlyó» 1897. évi 48. számában.)

Magányban.

A «Debreczen» tárczája.

Este van, sötét est a nap már leszálott,
Zugó rengetegben elmerengve járok.
Rengetegnek csöndjét nem zavarja semmi,
— Szürő szederinda —
Hajol az utamra, rajta kis madár zeng,
S azt dalolja — »Vilma.«

Bent a messzeségben vadgalamb turbékol,
Édes szerelemről, örök boldogságról.
Édes, bus szavára, mintha még az ég is
— Kétfelé megnyílna —
Hisz a vadgalamb is egy nevet ismétél,
Csak azt bugja — »Vilma.«

Kis pataknak árja falevelet ringat,
Egy partról más partra átvezető hídnek,
Kis bogár ül rajta, lehajol a vizre
— Mintha abból inna
Közbe fel-fel zümmög s mintha zümmögése
Azt mondaná — »Vilma.«

Hallgatom — hallgatom erdő zokogását
Csalogány danáját, vadgalamb bugását,
Szemeimből lassan könnyecsek peregnek,
— Mintha az ég sirna —
Madárnak, bokornak mondom el a titkot
Annuit csak, hogy — »Vilma.«

Farkas Mihály.

Országgyűlés.

Debreczen, szept. 10.

Lukács László p. u. miniszter 9-én be-
terjesztette a költségvetést.

Maskor ez nagy politikai esemény, most
lesüllyedt egy miniszteri referádára, melyben
csak számok sorakoztak számok mellé, de a
melyben az országot oly eminens módon ér-
deklő gazdasági kérdésekről egy szóval sem
történt említés. Már rég hangzott el a magyar
képviselőházban oly üres, szürke expoze,
mint ez.

Maga a pénzügyminiszter is, úgy látszik
szörnyen restellte, hogy a minisztertanács ha-
tározata folytán nem volt szabad neki semmit
sem mondani a helyzetről s ezért a költségve-
tésben foglalt adatok rekapitulálásán kívül alig
érintett valamely más kérdést. Azaz mégis! A
valutaberendezést emlegette. Ezt a rejtélyes
problémát, mely Wekerle óta kísért a magyar
parlamentben, most már hat éve, de melynek
realizására még sem történt egyetlenegy
komoly lépés. Lukács Lászlónak határo-
zottan rossz napja volt. Még a költségvetésben
mutatkozó t ö b b l e t r e se utalt valami
tulságos nagy önérettel, sőt amennyire lehe-
tett, el is rejtette azt a kíváncsiak szeméi
elől.

De mert az expozeban mégis csak illik
valamit mondani, Lukács László beszéde végén
rimádkodásra fogta a dologot s megkérlelte az
ellenzékot, hogy ne hiúsítsa meg a kiegyezési
javaslatok sima tárgyalását, mert a javaslatok-
ban t ö b b e l ő n y rejlik Magyarországra
nézve, mint a költségvetés idejekorán való le-
tárgyalásában.

Hogy Lukács expozeja még a kormány-
partot sem elégitette ki valami nagyon, azt
legjobban jellemzi, hogy csak Perczel Béni si-
etett neki gratulálni a beszéd befejeztékor —
a többiek nem is igen vettek észre, hogy a
miniszter befejezte mondókáját.

Az expoze után a ház a munkarend
főlötti vitát folytatja mar harmadik na-
pon. A szonokok sorozatát Rátkay László nyi-
totta meg, ki okosan, szépen és igaz hatással
beszelt. A miniszterelnököt egyenesen szőszé-
gessel vádolta, mert a tavalyi beszédeiben is-
mételten elfogadott önálló rendelkezés alatt
értelemezett önálló vámtarifát legutóbbi nyi-
latkozatával egyszerűen elsikkasztotta.

Ezzel a nyilatkozattal Bánffy báró meg-
szűnt magyarország miniszterelnöke lenni; ülhet
még a miniszterelnöki székben, minl Ausztria

ügynöke, de a magyar nemzetet többé nem
képviselheti abban. Már többé nem a minisz-
terelnökről van szó, hogy az állja-e meg a
szavát, mert Bánffy haró szavanak nincs már
többé ebben az országban semmi tekintélye,
hanem az a kérdés: állja-e meg a szavát a
király, ki az 1898-iki I. törvénycíkket ellátta
a szentesítési záradékkal?

E szavak nagy mozgást idéztek elő az
egész Házban. A kormánypártiak idegesen
fészkelték a helyükön, a miniszterelnök ba-
juszát harapdálta, a miniszterek pedig össze-
nezték. Az elnök félbe is szakította a szóno-
kot azzal, hogy a király személyét nem sza-
bad ily előérbe állítani, de Rátkay nyugodtan
azt jegyezte meg, hogy ő a király személyéről
a legnagyobb tisztelettel emlékezett még és
magyar embernek talán felszabad tenni kirá-
lyáról, hogy a törvényeket meg is tartja a
mint alattvalóival megis tartatja azokat.

Rátkay beszéde nagy hatással volt az
egész Házra. Utána Hegedüs Sándor vállalko-
zott ismét a protektor szerepére. A képviselők
szinte lesék, mikor fogja jóakaróan Bánffy
Dezső, vállát megveregetni és biztatni: Jól
csináltad a dolgotat fiam! Hegedüs a minisz-
terelnök keddi nyilatkozatát próbálta továbbá
enybiteni. Azt a mit Bánffy a tönkről mondott
az csak hazafias aggdalom, amilyeneket a
vamankéten Károlyi gróf és Desewly gróf is
táplált, Azutan megleckéztette az ellenzékot
melyről azt mondotta, hogy lehetetlenné teszi
a kiegyezési javaslatok letárgyalását.

Erre oly kaczagás tört ki az egész ellen-
zéken, hogy Hegedüs perczeig nem tudott
szóhoz jutni.

— Hisz ép mi sürgetjük a tárgyalást vi-
lágosították fel Hegedüst.

— Csakhogy alkalmatlan időben! tört ki
Hegedüsből az őszinteség!

— Tehát ez a baj! — mondták most
balfelől. Hegedüs végül kijelentette, hogy
ő a miniszterelnök munkarend-javaslatát elfo-
gadja.

Utána még Károlyi Sándor gróf rekti-
kálta ismét Hegedüssel szemben az ő váman-
ketbeli beszédének értelmét, hogy t. i. a külön
vámterületnek 1903-ig is csak azon esetben
nem volna hive ha vámháborúval járna, aztán
Major Ferencz támadta a munkarendet elég-
telensége miatt.

Az ülés végén S z a l a y Károly fej-
tette ki érveit, a melyek miatt az ellenzék
semmi más munkarendet, mint a melyik az

Egy este.

A «Debreczen» tárczája.

Irte: Gárdonyi Géza.

A házban csak ketten laktak: Réz Má-
tyás özvegy csizmadia és Dorozsma Juliánna
hajadon háztulajdonos. Többen is laktak volna
a házban, ha lett volna ott több lakás. De
kis ház volt: négy ablak az utcára és két
ajtó az udvarra. Többen nem fértek el.

Réz Mátyás gyermektelen özvegy volt.
Csupan egy inással dolgozott. Dorozsma Ju-
liánna is gyermektelen özvegy volt; s egy
szolgálot használt házi melléklet gyanánt.

Már most azt lehetne gondolni, hogy a
rendes természeti és isteni törvények szerint
Réz Mátyás feleségül fogja venni Dorozsma
Juliánát, az inast pedig fölzsabadítják és az
a katonasoron átesve, szintén elveszi a szol-
gálot és a rókusi toronyóra tovább ballag a
római számok szerint.

Azonban a kik ismerik Réz Mátyást, tud-
hatják róla, hogy tavaly februárban mult öt-
venhat esztendő; s a kik pedig Dorozsma Ju-
liánát is ismerik, nem titok, hogy a negyven
nyolczadiki szaladaskor a saját lábán szaladt
még pedig úgy, hogy lóháton sem lehetett
volna utóléroi.

A Marcsi gyerek pedig mindössze 14
esztendő, bár ezt a kort csak vasárnap lehet
rajta véleménybe foglalni, midőn a majster
engedelmeből otthon hálhat az anyjánál és az
klmosdatja; mig Annus leányzóról hetközna-
pon is föl lehet ismerni, hogy alig nőtt ki a

libapásztori korból, mely a harmadik életeszten-
dőtől a tizedikig tart.

Nem járt ehhez a házhoz pietyka, csak
foltozni való csizma és pietyka.

A háztulajdonos és a szöllér békességben
eltek. Ha Réz Mátyás haragudott, ott volt a
kezeügyében mereghárítónak a Marcsi gyerek
bizontos üstöke, s ha Dorozsma Juliánának
telt meg ujholdankint az epezacskója, Annus
leányzó, bögte el a tartalmát. Szóval olyan rend
volt ott akár csak a város házban.

Napnyugat után kiültek mindnyájan az
udvaron levő bodzafa alá. Réz Mátyás a vándor-
lásait beszélte, Dorozsma Juliánna a fiatal
kori kéréit emlegette, a ket eseléd pedig jó-
izüket ásitott az elbeszélésekhez.

Egy szép tavaszi napon kivirágzott a
bodzafa. Nehéz fehér virágai mint egy-egy
élő csokor hajlottak alá és kellemes illattal
töltötték be az udvart. Ezen az estén korábban
kiültek. Réz Mátyás makrája jobban szelelt,
mint valaha és vándorlásának husz évig tartó
korszakából a szeretőit emlegette.

Az elbeszélések szokatlanul érdekesek
voltak. Juliánna kisasszony gyakorta sóhajtott.
Annus azt híven, hogy urnője ásit, szájának
összes terjedékenységét kifejtette az ásitásban.
Marcsi pedig elaludt.

A hold feljött. Csarebogarak dűnögtek az
illatos levegőben. Az égen csillagok ragyogtak.
A távolban kutyák ugattak. Szóval szép est
volt ez, éppen hozzá illő Réz Mátyás elbe-
széléseihez.

Dorozsma Juliánna oldalba piszkálta An-

1867 : XII. 66 §-ával meg egyezik, el nem fogadhat.

Nagyon hatásosak voltak azon fejtegetései, a melyekkel kimutatta, hogy mindig, valahányszor az országot jogaitól megpróbálták fosztani, mindig a Banffyhoz hasonló kaliberű férfiak kellettek Bécsnek, de a magyar nemzet mindig le tudta ezeket rázni magáról a veszedelem legválságosabb pillanatában. Az ellenzék Szalay érdekes beszédét tetszéssel fogadta.

A vita még nem ért véget, hanem ma folytatják.

Táviratok.

A Dreyfus ügy.

Budapest, szept. 10. (A Debr. ered. táv.) A hadügyminiszterium kijelenti, hogy minden hír, mely arról szól, hogy Zurlinden hadügyminiszter már döntött Dreyfus kapitány ügyében, — korai. Zurlinden tabornok még folyton tanulmányozza az iratokat és csak akkor fogja közzétenni elhatározását; ha majd visszatér a nagy hadgyakorlatról, melyre Faure elnököt kíséri,

Kréta.

Budapest, szept. 10. (A Debr. ered. táv.) Megerősítik azt a hírt, hogy a tengernagyok a vegleges kormányzó kinevezését és a kréti török hatóságok s katonák eltávolítását fogják javasolni.

Diplomáciai iztézkedés Krétán.

Budapest, szept. 10. (A Debr. er. táv.) A kandi események az itteni diplomáciai körökre igen nagy benyomást gyakoroltak. Az érdekelt nagykövetei körök eddig nem kaptak utasításokat; azonban általában az a nézet, hogy a török csapatok visszahívását fogják követelni és ily módon a kréti kérdés a helyett, hogy bizonytalanabbá válnék, gyorsabb megoldást nyer. Sok helyütt azt hiszik, hogy bár a muzulmánoknak az adóhatal ellen intézett támadását nem török részről szervezték, a muzulmánok igazoltságát az adónak a tengernagy tanács által való beszédé miatt török részről táptalták. Eddig a török csapatok magatartását Kandiában csak török jelentések mondják jónak. Tegnap es ma miniszteri tanácskozások voltak.

nust és azt mondta, menjen feküdni. Azután megfogta Rez Mátyásnak a kezét és így sutogott:

— Réz ur, valamit kérlek.

Rez Mátyásnak szózatlan volt ez a hang. Kivette a pipát szájából.

— Te-sek?

— Tudna-e maga még szeretni?

Rez Mátyás egyenesen hirt a derekát. Cirizes ujjait hozzakapta szürke bajsához s izgatottan szívta pipáját.

— Hogy tudnék-e? felelt önérzetesen, gondolom!

— Az szép dolog, folytatta Dorozsma Julianna.

— Bizony, az szép.

— Hiába, már öregek vagyunk.

— No, nem éppen.

— En már harmincz éves elmúltam.

— Csak harmincz, azt hittem.

Ki akarta mondani, hogy ötvenet gondold visszanyelte a szót.

A kisasszony tovább folytatta:

— Oh Matyas, Matyas!

Rez Mátyás meg volt hatva. Harmincz év óta nem mondta neki senki, hogy Oh Matyas Matyas. Gondolkozott, hogy mit feleljen. Azt akarta mondani; »Oh Julianna, Julianna! de hosszúnak s szentesnek tűnt fel előtte ez a megszólítás.

— Ha maga engem szeretni tudna!

— folytatta mély sóhajással Dorozsma Julianna.

A hold a falra sütött, Szép fehér fala volt a bázna, Sőt azt lehet mondani, szép

H I R E K.

* **Istentiszteletek.** Holnap vasárnap az ev. ref. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: a Kossuth utcai templomban K. Tóth Kálmán, a kis templomban C. utóros Albert, a nagy templomban D. es őfi József az ispotály templomban Mitrovics Gyula. — A r. kath. templomban reggel 7 órakor Molnar Kálmán 8 órakor egy piarista pap, 9 órakor Tarkányi Peter, fel 12 órakor Kovács Márk. A szentbeszédet Molnar Kálmán tartja. Delután a róz-afüzer társaság ájtatosságát tartja. — Az ág. ev. templomban deléltől 10 órakor Szombathy István hittan halgaó végzi az istentiszteletet.

* **Uj elbeszélést** illetve kitünő naplótöredékekből művésziösen össze szerkesztett életrajzot fogunk lapunk csarnok rovatában ok. 1-től kezdve közölni. Ezen érdekes munkát dr. Kósa Zsigmondné — a hírneves írónő — s lapunk egyik legbuzgóbb munkatársujának tollából közöljük, aki e művet miot legujabb munkáját és eredeti termetet bocsátotta rendelkezésünkre, hogy avval a »Debreczen« olvasó közönséget gyönyörködtethessük.

* **Carmellini** a bűvész csakugyan csodadolgokat produkál naponta a Szállodákban. Hogy ügyes bűvész lehet azt elhittük, de hogy milyen bámulatos produktókat csinál, azt csak most mondhatjuk, mikor magunk győződünk meg róla. Carmellini nemcsak bűvész-tí mutatványokkal ejti bámulatba nézőközönségét, hanem megpótló dolgokat produkál a spirítizmus és gondolat olvasás köréből is. Egy keresztnevet gondolkodunk magunkban és Carmellini az érverés számlálásnak segítségével megfejt, hogy mire nevet gondoltunk, megfejt askor is, ha összefogódtat 8-10 embert s az utolsónak az érverését számlálja, nem azért, a ki a nevet gondolta. Ugyaníly módon meg tudja mondani, hova rejtettünk el egy ű, noha ő maga a közönség köréből vele küldött felügyelővel távol is volt a szobából. És minden mutatványt meg is magyarul hallgatónk. Szóval Carmellini olyan dolgokat produkál, ami igazán érdemes megnézni. Ma szombaton és holnap vasárnap tart még a Dreher söresarnokban mutatványokat, s mely este nyolc órakor kezdődik.

báz volt az egész ház és külföldön szép volt az udvara. Rez Mátyás hirtelenében kiesirázni érezte szét. A régi virtúok főedredek benne. Gyorsan szétvetette karjait és belekapva abba az öreg kisasszonyt, olyan erővel czupantott az orra alá, hogy a Miska gyerekek is belesendult a füle.

A kisasszony halkán és kaczerán sikoltott. Helyreigazította a fején a kendőt, melynek kötése a füle mellé fordult és oly szemérmesen tekintett szét, mintha attól tartana, hogy ezt az egész világ meglátta.

Nem látta meg senki, Csak a Miska gyerek emelte föl fejét s ökleivel gyorsan kidörzsölve az álmot a szeméből, meglepetten kiáltott föl:

— Nini, hát maguk esóko-ódnak?

— Oh, Matyas, Matyas! — sikoltott a kisasszony, — hallod ezt az istentelen megjegyzést.

— Széttéplek! erdített fel Matyas boro-hanva a labszjij után.

Azonban mikorra kiért, a Miska gyerek főnn lovagolt a kapu tetején s onnan kiáltott vissza:

— Jaj, majszter uram, bizony Isten nem látta, hogy esókolódtak, csak álmodtam.

— Cyere le akasztófavirag!

— Lemegyek, ha nem ver meg. Bizony Isten álmodtam; többet nem fogok ilyet álmodni, csak ne bántson.

— Jól van, felelt szigorú hangon Matyas nem bantlak. Ma éjje kivetelesen otthon halhatsz anyádnál.

A helybeli függetlenségi párt

választmánya vasárnap délelőtt a függetlenségi pártkörben az önálló vámterület tárgyában gyűlést tart, melyre a párt választmányának t. tagjai a lehetőleg teljes számmal kéretnek megjelenni.

* **Felhívás.** Az 1900. évi párisi világiállítás magyar kormánybizottsága megkeresése folytán felhívjuk mindazon gyárosokat, és iparosokat, kik a párisi világiállításban résztvenni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat f. év szept. 25-ig az alulirt iparkamaránál bejelenteni sziveskedjenek.

Előzetes tájékozással közöljük az érdekeltekkel, hogy a kiállítók sem térdíjat, sem szállítási költséget nem fizetnek.

Magától értetődik azonban, hogy már a jelentkezések alkalmából is, — tekintve a párisi kiállítás jelentőségét — csak oly termékek fognak figyelemben részesíttetni, amelyek bizonyos értelemben világcikknek, vagy amelyeknek bemutatásával a hazai ipar életképes fejlődése és jellegzetessége szembeötlően dokumentálható.

Minden ezen kiállításra vonatkozó felvilágosítással akár szóbelileg, akár levélben megkeresésre készséggel szolgál a kamara irodája. (Hatvan-utca saját ház.) Debreczen, 1898 szeptember 8. Kereskedelmi és iparkamara.

* **Hirdetés.** A cs. és k. 39. sz. egy. ezred kerületi hadkiegészítő parancsnoksággal egyetértőleg megállapított terv szerint az ellenőrzési szemle a cs. és k. 39. gyalogezredbeli katonákat illetőleg 1898 évi október hó 11 s 12-én, idegen ezredbeli de városunkban tartózkodó bármely fegyvernemhez tartozó katonákra október hó 13-án és az idegen illetőségű de városunkban tartózkodó bármely fegyvernemhez tartozó katonákra név október hó 14. és 15-én, pótszemle vegre október hó 29 és 30-án d. e. 8 órakor a Pavillon laktanyának 11. sz. épületében fog megtartatni. A városi tanács katonai és illetőségi osztálya.

* **Jótekonyczélú műkedvelői előadás.** Vasárnap, szept. 11-én, a Margit-fürdő disztertemben a »Vidéki Hirlapírók Országos Szövetkezet« javára műkedvelő ifjakból alakult társaság táncmulatsággal egybekötött jótekonyczélú műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal színpad kerület: A »Gyimesi Vadvirág.« — Helyek: I. rendű ülőhely 1 ft, II. ülőhely 80 kr., III. ülőhely 60 kr., IV. ülőhely 40 kr., althely 20 kr. Jegyek eltervehetők: Mede Gyula, Kovács Lajos és Dianicska Agoston urak fodrászüzletében és este a penztárhoál.

* **Ertesítés.** A debr. kerékpáros-egyesület f. évi szept. 18-án d. e. a Berettyó-Ujfalu—debreczeni országuton, valamint d. u. 3 órakor az egyesület Margit-fürdői pályáján a nagyváradi, kolozsvári, aradi Meteor, aradi Kerékpár club, nyiregyhazi, szerencsi, diósgyőri s a debreczeni Polgari Biczikli-Clubok közreműködésével Amateur-Kerékpár-Versenyt rendez. A verseny kezdete d. e. 10, d. u. 3 órakor. Versenybizottság: Versenybíró Gzsema-lei lovag Eobieczki Sándor, Czélbíró Jekel s Margitfalvai Jekelfalussy Lajos vezérőrnagy, Palyabírók: Vecsey Zoltán, Csanak József, Csanak János, Leszkay Ferencz, Szikszay Gyula ur és a versenyhez megjelent egyesületek elnökei. Indítók: Dr. Berger Andor és Lámánch-v Zoltán, Időmérnök: Aczél Géza és Redi Szigfried, Körjelző: Berger Jenő alelnök, Korszámoló: Sesztina Jenő alelnök, Versenytitkár: Dr. Freund Jenő és Vásárhelyi József titkár, Versenyintéző: Laszallner Kálmán elnök, Orvosok: Dr. Gaspar Géza és dr. Hütter Károly, Pénztárnokok: Ukos József és Killer Viktor. A verseny sorrendje és módozatai körülményesen le vannak írva az egyesület által kibocsátott értesítésben, melyből az érdeklődők kimerítő tájékozódást szerezhetnek.

* **Megrendítő gyászír.** Ifjabb dr. Béltékly Albert ny. tanára a budapesti ev. ref. főgimnáziumnak, szathmár-egyházmegyeyi botpaladai lelkész, id. Belteky Albert

fia, Kiss Albert debreczeni lelkész és orsz. képviselő unokaöccse, Kiss Áron püspök közeli rokona, Belteky Lajos debreczeni s. lelkész testvératyja a Satoralja-Ujhely-szomotori vasútvonalon veletlenség áldozata lett. A szülei és rokonai megrendítő gyászt növeli még az is, hogy a rokonszenves, kedves, nagy képzettségű ifjú tanár jegyben járt egy budapesti tekintélyes kereskedő leányával, akinek szerető szívére is megszakította. Boldog reményeit semmivel sem jegyesének nem vált vége. Fájón veszünk részt az iszonyúan súlytolt család és jegyes pótolhatatlan vesztesége feletti gyászban, melyet enyhíteni vigasztaló szavakkal nem is lehet.

* **A Fehérlő vendéglő** és szálloda f. szept. hó 15-én t u l a j d o n o s t e s e r e l s Debreczen városának ezt a régi közkedvelt vendéglőjét H a l a s z Izidor a B i k á c - b o l előnyösén ismert vendéglős veszi át A. n. é. közönség biznyonyára a legnagyobb megnyugvással veszi ezt a hírt, mert az új tulajdonos neve és egyénisége teljes biztosítékot nyújt az iránt, hogy a K o p e c z k y ezentul is meg fogja őrizni régi jó hírnevét.

* **Dr. Pinto des Guimaraes a Revue des Revues**-ben érdekesen írja le a spanyolok uralmat a filippi szigeteken. A spanyol hatóságok es barátok (akik valóságban a szigetek urai voltak) uralkodását oly kegyetlennek írja le, hogy a szegény lakosokra nézve vasázas áldás, hogy az Egyesül-Államok fogadják el. XIII. Leo pedig erősen sarkaita a Spanyol kormányt, nehogy engedjenek a protestáns Amerikának! A pápa kötelességnek tartotta azt az ösztökélést, mert a modern Európában a papa-ág a megtestesülése a jog tekintélyének a durva erő felett. (?) Milyen kar, hogy XIII. Leo sohasem védte meg a nyomorult kubai benszülőket a spanyolok - Weyler tábornok — durva kegyetlenségeitől!

* **A színészeti kiállításra** beküldött tárgyak folytatódagos közzése K u t a s i Imre ur Blaha Lujza első könyomtu és egy fényképe. Bercsényi Béla cabinet képe. Egy csoportkép borozó színészek és polgárok. A n t a l Adolffé urnó 4 fénykép. Két Blaháné kép, Tannerné és Teresi Antónia. A l f ö l d y Mihalné urnó egy 1828. okt. 6-iki színp. T a k a c s Balint ur egy 1813. jac. 11-en kiadott színlap Simonffy György actor javaradatott Debr ezenben a Bölts asszony az erdőben vagy a német vízez, egy nagy tüntemény vigjáték 5 felvonásban. K o m l ó s y Imre ur beüldött 9 db Makasz, 11 db Cabinet és 17 db névjegy alaku fényképet, köztük Hegyesy Mari, Kúri Klára, Dömjen Roza, Vadnai Vilma, Erdéyi Marietta, Mandokine, Morzsai Emma, Felekine Munkácsi Flóra, Torókné Szakáll Roza, Csányi Cornelia, Mikovics Irma, Pauline Markovics Ika, Szerdahelyine Priella Kornelia, Brecsányi Sarola, Bély Róza, Szaxlehner Emma, Medgyaszai Ika, Ujhazi Edéne és végül Jókaine Laborfalvy Roza sajátkezü emléksoraival eljuttat fényképe. A férfiak közt: Ujhazi, Odry, Szerdahelyi Kálmán stb. B. A. né urhölgy pedig beküldött 18 db színlapot és előleges színbazi jelentést és 6 db üdvöző verset.

* **Választmányi gyűlés a megyénél.** Ma délelőtt a megyénél gróf Dögei József főispán elnökölte a att állandó választmányi gyűlést. A gyűlésen a közgyűlés tárgyait készítették elő.

* **Hamis ürmértékek.** A rendőrségnek tudomására jutott, hogy a vásáron az elarusítók hamis, hatóságilag nem hiteles mértékeket használnak. A rendőrség a hamis ürmértékeket elkobozta, tulajdonosaikat pedig megbüntette.

* **Meghívó.** A debreczeni jótékony nőegyesület 1898 szept. hó 11-én d. u. 4 órakor az árvaház üléstermében tartandó választmányi gyűlésére. Tárty: 1. Az utolsó évnegyedes segély megállapítása 2. Intézkedés a tisztújító közgyűlésről. 3. Folyó ügyek. — Az elnökség.

* **Botrányos állapotok.** A piac utca 41. sz. a Szikszay fele házban van a város palánka mérési helyisége, a hova a munkások és domg nélküli csavargók járnak be egy-ké pohár szíverő itóre. Néha azonban egész csoportok vannak ott és sokszor többet is fogyasztanak a keletenél, a mikor is a szesz levéri őket a lábukról s ott fekszenek a kapu alatt, vagy az udvaron. Tekintve azt, hogy ezen helyiség egy piac utca házban van, ez igen botrányos állapot, különösen az intelligensabb osztályra nézve. Felhívjuk tehát erre a rendőrség figyelmét, hogy az ilyen állapotokat mielőbb szüntesse meg.

* **Debreczeni kérékpáregylet.** A városunkban igen szép fejlődésnek indult kérékpáregylet alapszabályai már visszajöttek a miniszteriumtól, a melyeket a Belügyminiszter jóváhagyott. Az egylet különben leközelebb tartja nagy országos versenyt, a melyre a társagyletek is neveztek s előrelátólag érdekes lesz.

* **Pórolt járt tolvaj.** B i r ó Kálmán ki foglalkozására nézve a csavargás nem mesterséget üzte, tegnap bement B e r g e r l i k a s akacsó társaságának távollétében két óri ruhát és egy blouzt el akart lopni. A végzet úgy látzik nem engedte meg, hogy idegen jószágok eltulajdoníton mert lejövet találkozott a lopott holm k tulajdonosával, ki azonnal fölismerte ruháját. Energikus hűly levén, nem sokat tek törizott, hanem a legnagyobb flgmával elvette a ruhát s a megijedt s megrémlett tolvajt adatta a szeri rendőrnek, ki bekísérte. A pórolt járt tolvajt lecsukták.

* **Szüreti ünnepély** S c h a f János tancztanító f. hó 11-én vasárnap a »Korona« című tanczteremben érdekes műsorral szüret ünnepélyt rendez. Az ünnepély fel 9 órakor kezdődik.

* **A debreczeni dohánygyár munkásai** alai a mult szombaton előadott népsz. művel a »S e r g a c s i k ö t e m a m e z s e t e k . « A mai előadásra már is igen sok jegyet vittek el s így remélhetőleg ismét z s u f o l t közönség előtt fogunk játszani a műsedvel.

* **Végzetes véletlen.** Kopacselen — mint lapunknak írják — a doza a lett egy szegény ember a véletlennek. Ugy történt, hogy C o t a Togyerné udvaron pit. kezdek az u c z i g y e r k e k s köztük Csotane fia. Az asszony éppen a mezőről jött haza s hirtelen haragra lobbant, midőn a fiát játszani látta. Hívia, szólította, de a gyerek rá se hallgatott. C o t a Togyerné aztán előntötte az ep. Felapott egy hasáb fat s teljes erejéből a töle távol játszadozó fiuk felé hajította. Ebben a perczen lepott be a kapun vesztére Popuczta Mitru nap-zamos ember, akit a repülő fatusko épp halántékon talált. A szerencsétlen ember nagy ordítás-al földre roskadt, a megremült házbeliék pedig futottak az orvosért, aki az eszméletet veszített Popuczta székéren vitette a lakására. A szegény ember nem maradt életben. — Csotane ellen megindították a vizsgálatot.

* **Küldöttség József Ágost főherczegnél.** Körmend város rendkívüli áldozatkészességgel nagyon díszes új honvédségi laktanyát épített. E laktanya 150.000 forintot meghaladó költséggel épült és a mult hó folyamán nagy ünnep-nyesseg k mellett adatot at rendeltetésének. A város József Ágost főhercz get kérte fel arra, hogy fogadná el az új laktanya védnökségét s engedne meg, hogy a laktanya az ő nevét viselje. E tárgyban tette ma tiszte etét József Ágost főherczegnél Körmend városának küldöttsége, melynek tagjai dr. Bibos Istvan ügyvéd, Gergő Samu nyug. törzsorvos, Molnar István uradalmi felügyelő, Fülöp József lelkész, Roenbaum Zsigmond kereskedő és Kluge Pál festő körmendi lakosok voltak. Ő fensége a küldöttséget nagyon szívélyesen fogadta, az új laktanya védnökségét elfogadta

és megígérte, hogy Körmend városát nem sokára meglátogatja.

* **A hollandi királynő ünneplése.** Amsterdemből jelentik: Vilma királynő es az anyakirályné ma délelőtt a szász-weimari nagyherczégek, Wied herczeg és neje kíséretében meglátogatták a Rembrandt- és orauiai oassau kiállítás A királynőket a kiállításokon az egyes bizottságok fogadtak, beszédek nem mondtak. A Rembrandt-kiállítás levő képek a német császár, az angol királynő, a román király, a szász-weimari nagyherczeg, több muz um és magánember tulajdonai.

* **Szerencsétlenül járt gróf.** Mint Pozsonyból írják, gróf D e z a s s e Ferencz nagybirtokost vezedelmes baleset érte. A z r f buhrniczi birtokán fogolyra vadászott, miközben feyvereknek egyik golyója feirobbant s bal szemén megsebesítette. A gróft most a pozsonyi kórházban apolják.

* **A királyné Mont de Cauxban.** rzsébet királyné, ki a nyáron hosszabb id ig Nauheimban időzött megrongált egészségi állapotának helyreállítása ezéjából, most — mint nekünk írják — a Territet melletti de Cauxban üdül, a genff to keleti partján. A királyné az elhagyott, csendes hegyi fogadó első emeletén lakik, rendes inkognitiójában, mint Hoheneims grófné s kíséretével együtt szerényan, visszavonulán él. Rendesen korán kel és felolvasónője társaságában hosszabb gyalogsétákat tesz a hegyekben. Hogn a felséges asszony mily jól érzi magát a csendes vidéken, Lejjobban bizonyítja az a távirat, melyet megérkezése után a királynak s melyben ajánlatát fejezi ki, hogy nem o-zthatja meg vele az edző pihenés örömeit. A királyné 5 hétig marad Mont de Cauxban.

* **A Királyi császár jubileuma.** A leMBERGI közsegtanács, mint egy távirat jelentéghangulag elfogadta a polgármester iudványát, amelynek értelmében Lemberg városa 6 felsége uralkodói jubileumán ünnepies módon vegyen részt. Egyben külön bizottságot küldtek ki, amely a közsegtanács osztályai élén álló elöljrok közreműködésével megfelelő javaslatokat tegyen az avforduló méltó megünneplésére.

* **Ongyilkosság két revolverrel.** E hó 8-án meztelt az élettől Béc-ben egy magánosan élő fiatal ember. Schröder József az államvasutak hivatalnoka. Taljesen egyedül élt, mert egyetlen nejje, akivel együtt lakott meghalt. Azóta buskomorság vette elő, amely tegnapétt feyvert adott kezébe. És hogy akarata eseteg ne hiúsuljon meg, két revolverrel lött egyszerre a fejébe. Két levelet hagyott hátra, amelyek közül az egyik távoli rokonnak, a másik hivatalbeli főlebbvalónak szól. Mindkettőben érzékeny bucsut vesz és bocsánatot ker te tért.

* **Furcsa felelet.** A feleletnek különös módját vászította Toth János földműves, ki mikor Toth László azt kérdezte tőle, hogy miéért leszünk a repívetéssel, válaszul felkapott egy asót s avval az öreg embert kétszer megütötte. Az öreg ezen furcsa, de annál inkább brutális válasz fölötti haragjában puskát fogott, hogy megölje. De Toth János megszökött. Az öreg Toth László feljelentette az esetet a rendőrségen, mely a lekeletlen tettest nagyban keresi.

* **Kolozsvár szépül.** Kolozsvár az erdélyi részek ódon fővárosa napról-napra szépül. Most a főter rendezése van főyamatban, melyre a város 100.000 frtot költ el. Ezen a pénzen a főtert egész kereken 6 méteres aszfaltjárdával veszik körül, az aszfaltjárdán belül 8 méter széles kocaut lesz, ezen belül újra aszfaltjárda, valamint a teret is aszfaltjárdák fogják átmetezni. A Máté-szobor körül, mely Fadrusz műtermében most készül park lesz: racsozata tal körülveve es ezen kívül újra aszfaltjárda. Mindezen munkálatok okt. 1-ére készen lesznek. A kath. status főterén

épülő 500,000 friba kerülő épülete ma emeltetett fel egészen s ennek emlékére az építők és az egyház ünnepet tartottak lakomával egybekötve. Amint ezekről látszik, Kolozsvár városa erősen igyekszik, hogy eddigi mulasztásait helyrehozolja.

*** Égő leányok az erkélyen.** A kievi Eremitage hotelben, ho' tőnyire francia énekesnők laknak, Cavalli kisasszonynál néhány francia énekesnő volt látogatóban. A kisasszony spiritusz melegítő omlott sőt vendégeinek s valami vigyázatlanság miatt az égő melegítő feldűlt. A lányok szelfutottak s a kisasszony ruhája tüzet fogott. Georgette kisasszony, a vendégek egyike, segíteni akart a veszedelembé jutott kollégán. A következők az est, hogy az ő ruhája is meggyulladt, valamint Zaida kisasszonye is, ki szintén segíteni igyekezett halálos veszedelemben levő barátján. A megrémült három leány örültséggel rohant az erkélyre s kétségbeesetten kiáltott segítségért. Egy kozakti-zs, ki véletlenül arra jart, felrohant a lakásba s bravurosán előlotta rajtuk a tüzet. Cavalli és Zaida kisasszony csak könnyű égést szenvedett, de a szegény Georgette súlyosan megsebesült a karján s csak gondos ápolás mentette meg a katasztrófától. A kievi színházban gyűjtést rendeztek a megsebesült leányok gyógyítási költségeire.

*** Az omdurmani csata.** Kitchener basának e hó 5-en Omdurmanban kelt hivatalos távirata azt mondja, hogy e hónap 5-en 500 arab tevést küldött ki a kalifa őrdezejére. Száz tevé, amelyeket a kalifa szökéséhez készen tartott, az angolok kezébe került. Tíztek akik a csatateren megszállták az elesett derviseket, azt jelentik, hogy a halottak száma 10,800, A sebesültek számát 16,000-re tezik. Ezenkívül Omdurman börtönében 3—400 dervis esett el s 3—4000 került fogságba. Egy ágyunaszadot felküldtek a Kek Nuszon, hogy néhány kerületben, ahol a dervisek a lakoságot megszarcoztak, helyreállítsák a nyugalmat. Omdurman környékéről sokan jönnek a városba. A máhdt meg mindig nem kerítettek kézre. Azt hiszik, hogy s ját emberei fogják megölni.

*** A m. kir. szabadalmi hivatal** a következő szabadalmak leírását küldötte be: Mosómező üvegűző, Önműködő regulatorkező készülék, Ujtások előállításában, Javitások töltény hüvelyekben, Világítógáz távvezető készülék, Eljárás jég előállítására, Önműködő magzózó készülék, Vető barázdahúzó gép, Pneumatikus óráberendezés, Ruhaszárító gép (Medgyesy L. és társai Debreczen), Gyomorövi tengeri betegség ellen, Új padló fenvesítő kefe, Eljárás es készülék phosphor előállítására, Új fekete festék, Eljárás tojásnak gelatine es borax segelyével való konzerválására, Gyors forraló es hozzávaló kavepörköző, Biztonsági patkoló allas, Aluminium nikkell bronzz, Eljárás mesterseges moschus előállítására. Mindezek, a kik a szabadalmak iránt érdeklődnek, azok leírását es rajzait kamaránknál megtekinthetik. Debreczen, szept. 10. Ker. es iparkamara.

*** Himnusz a fegyveres békére.** Porta Westphalica, szept. 8. Oheimb tartományi főnök mekközönte a német császári párnak, hogy a tartományban megje ent. II. Vilmos császár erre felköszöntőt mondott, a melyben a német mezőgazdaság fejlődéséről szolt, majd pedig így folytatta:

De ezt (a mezőgazdaság fejlődését) csak úgy érhetjük el, ha a béke oltalma alatt biztosan nyugodtan, zavartalanul munkálkodva, fejlődünk, a mire inteni látszik bennünket az itt fölöttünk álló nagy császárnak kinyújtott keze. De a békét semmi sem biztosítja jobban, mint egy edzett harezrakész német hadsereg, amelyet most csodálhatunk, egyes részeiben s amely felett örülhetünk.

*** Herczegi menyegző.** Aradról írják: A városbaza anyakönyvi hirdető tablám érdekes kihirdetést szegeztek ki. A »felek« egyike érdekes személy: Croy herceg, a Habsburg hazának, egyes történelmi kutfók szerint az Árpádok-nak rokona. A herceg tudvalevően Rónai Dezsőnek, Rónay István aradi

pénzügyi tanácsos leányának vőlegénye, akivel a napokban hirdettették ki magukat az aradi anyakönyvi hivatalban.

*** Beiratás a tánciskolába.** Alföldy Károly tánciskoláját szept. 14-én megnyitja. Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán II. ker. Peterfia-utca 2 sz.

IRODALOM.

»A magyar nemzet pusztulása« (oláhosítás miatt) ez. érdekes munka még mindig megszerezhető a szerzőnél Dr. Király Peternél (lapunk főmunkatársánál). A megrendelés levelezőlapon is eszközölhető (a »Debreczen« szerkesztőségéhez czimezve). Megrendelhető még ez a könyv ifj. Rozsa Lajos ur kereskedésében is (Debreczen). — Ára füzve 60 kr, diszkótesben 1 frt 50 kr, — mely összegeknek postautalványon beküldése esetében, a megrendelő a könyvet portómentesen kapja. A helyb. tanuló ifjuság a megrendelést az ev. ref. főiskolai »Senior« nál levő iv aláírása után eszközölheti.

Tájékoztatasul mindazoknak, a kik a hazafias szellemű munka iránt érdeklődnek, lapunk jelen számának élén közlünk egy részletet.

A szalonasztal kincse. Régi kedves ismerőst üdvözöl minden művelt ember a Fővárosi Lapok-ban, mely most új alakban, gyönyörűen illusztrálva, a leggondosabban szerkesztve jelenik meg. J. Virág Béla szerkesztő számonkint meglepően szép es nagy irodalmi izléssel megszerkesztett lapot ad ki, melynek pontos megjelenését es főmunkatársát biztosítja az, hogy Budapest egyik elsőrendű kö- es könyvnyomda műintézet tulajdonosa Károlyi György vette át e páratlanul álló szépirodalmi lap kiadását. Előfizetőinek száma rendkívül megszaporodott azzal, hogy a szintén régi Magyar Nők Lapja es a Budai Hirlap beleolvadt a Fővárosi Lapokba, mely ma azon az uton van, hogy az illusztrált külföldi idegen lapokat egészen kiszorítsa az országból. Hölgy olvasóinknak főlősleges ajánlatunk a Fővárosi Lapokat, mert ók bizonyára ismerik, de aki most nem jártná es érdeklődik iránta, — annak szivesen küld mutatószámot a kiadóhivatal: Budapest, V., Dorottya-u. 10.

Szerkesztői üzenet.

Sz. A. Nagy-Kálló. Prózát inkább mint verset jó fű... hidd el a hideg borzongat végig bennünket, mikor egy egy verset hoz a posta, — mert 99%-ja élvezhetetlen rendszeren... Ajánlatodat elfogadjuk olyan formán, hogy előlegezz irodalmi munkásságodból lapunk részére s ha felhasználható termékekkel ajándékozol meg bennünket vagy egy hónapig — megindítjuk számodra a lapot... Ujdonságok es hírek hetenkénti beküldésével leghamarabb es legbiztosabban jutsz t. példányhoz. — Egyik versedet adandó alkalommal közöljük. Szervusz!

Csödtömeg árverés.

A debreczeni kir. törvényszék, mint csödbbíróság a 13,343/1898 sz. végzéssel nyert felhatalmazás folytán a

vb. EGRI BÉLA csödtömegéhez

leltározott

PORCELLÁN ES ÜVEGÁRUKAT

részletekben, valamint bolti felszereléseket folyó évi szeptember hó 12 es 13-ik napján

a Piacz-utcai megyeház melletti üzlethelyiségben elárvereztetni.

Buday Gyula,
tömeggondnok.

Ujtalálmány

Szép akar lenni?

ha igen, úgy használja csupán a Fáy-féle arczkrém. Egyedüli ártalmatlan csodahatású vegykrém a szépség ápolására u. m. szelplőmájfoltok, vörös pattanások mitesszen s mindennemű bőrtisztatlanság ellen.

Nem zsiro-, habsz-rü gyorsan felszívódó kellemes illatú arczkrém, mely nappal is jól használható.

Egy nagy tégely ára 1 frt.

Készíti Grósz Nagy Ferencz gyógyszer.

H. Szo. oszlón
Debreczeni főraktár Dr. Rotschnek
V. Emil gyógyszerháza Kossuth-utca.

Fáy Crème-szappan 50 kr.

Ujtalálmány

Nincs többé lábfájás, sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyos láb, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét a Dr. Hőgyes-féle az egész világon szabadalmazott Asbest talpbéléssel látja el.

Parja egyszerű 60 kr, kettős vastagságú 1 frt 20 kr. Az Asbest talpbélés kitérőjét legjobban bizonyítja, hogy a cs. es kir. közös had-eregek es a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállították.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése es külön 10 kr franco. Felvilágosítások es prospektusok, köszönetnyilvánítások ingyen.

Általános Asbest áru gyár betéti társ.

Viszonteladóknek tetemes árengedmény: Egyedüli elárusító raktár Debreczenben: **BÉKÉS LAJOS.**

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Orientál

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főlősleges tehát **santal olaj** vagy **copalva balsam** mal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják es a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton injectio ára 1 forint

Magyarországi főraktár:

ZOLTÁN BÉLA gyógyszerháza Budapest,

V., Nagykorona-u 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerházaiban.

Postai megrendelések czime:

Zoltán gyógyszerháza Budapest.

Klein Dávid

férfi szabó

Debreczen, Csapó-utca és pacz sarok, ALFÖLDI tkpéztár épületében.

Elvállal mindenemü férfi, fiu és gyermek

ruhák készítését

legújabb divat szerint, valamint

ruha tisztításokat

olesó árak mellett.

MIHALOVITS féle

Harmat-Crème

Arcszépítő

kenőcs.

- A Harmat-Crème a legjobb arcszépítő s kézbőr-ápoló kenőcs, mely üdévó, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
 - A Harmat-Crème sem álmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
 - A Harmat-Crème nappal is használható, miután nem száraz s a poudert jól állja.
 - A Harmat Crème nem teszi fényessé az arcot s fehériti a bőrt.
 - A Harmat-Crème kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerok (bőr-akák) elmulasztására, napégette s székifujtás arcznál, s kéznél.
 - A Harmat-Crème teljesen zsírtalan, habszerű, jó illatú arcszépítő egy tégelyének ára egy korona.
 - A Harmat Szappan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr
- Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy-szerésznél Debreczenben.

784/1898 v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 282/4 1898. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Liedermann Mihály debreczeni lakos részére Harsarik Géza, hajdu-vámospércsi lakostól 1500 frt tőke, ennek 1897 évi október hó 15-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 26frt 90 kr. perköltség erejéig 1897. évi december hó 23-án bíróság lefoglalt és 1678 frt és 50 kr-ra becsült házi butorok, szarvasmarhák és szekerekből álló ingóságok **1898 évi szeptember hó 19-én d. e. 9 órakor** kezdetét veendő és Hajdu-Vámos-Pércsen, alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1898. augusztus hó 31.

Török Péter

birói kiküldött.

1063

v. k. szám.

1898.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. IV. 355/2. 1898. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Vass Andrásné, debreczeni lakos részére Nagy Ferencz és neje Papp Emilia, debreczeni lakosoktól 216 frt tőke, ennek 1898 évi június hó 18 napj tól számítandó 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 02 kr. perköltség erejéig 1898 évi július hó 16-án bíróság lefoglalt és 326frt 40 kr-ra becsült házi butorok, lovak és szarvasmarhákból álló ingóságok **1898. évi szeptember hó 12 én d. e. 9 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, a Vecsey-féle majorsági földön megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1898. évi Aguszt. hó 25-ikén.

Török Péter

bir. kiküldött.

The Premier Cycle Co L^d. (Hillman Herbert Cooper.)

Gyáarak:

Coventry Eger Doo
Anglia, Csehország, Nürnbergnél.

Évi készítés 60.000 biczikli.

Vezérképviselőség Magyarország részére: Kann és Holler Budapest, Váci-körút 62. szám.

DEBRECZEN részére.

BAUER és TÁRSA

BRÜNNI

POSZTÓ

gyapjuszövet

maradékok is.

közvetlen, legolcsóbb beszerzési forrás izlése legújabb és kitűnő gyártmányoknak!

Kérjen Ön

őszti és téli szövetek, Palmerston, Kammgarn Cheviot és legjobb loden szövetek stb-ből dustartalmu collectiót a cs. kir. szab. finom posztó és gyapjuszövet gyár raktárából

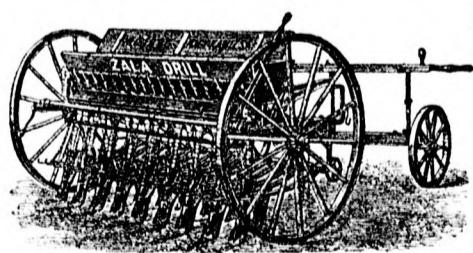
Moriz Schwarz
Zwittau (Brünn.)

Legcsekélyebb méret is adatik. Nemtetsző visszavételek. Minták bérmentve. Küldés utánvéttel.

Ezer elismerés.

Minták, melyre nem történik megrendelés visszavételek.

Weiser J. C. mezőgazdasági gépgyára Nagykanizsán.

ZALA-DRILL sorvető gépünk, a melynek elnás ujitásait a nagy közönség már jól ismeri, nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte úgy 1897. október 1. a kishéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

aczelből készített

Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket,

a melyek kiváló anyagból készítve hasonlíthatatlanul tartósabbak minden eddigi gyártmánynál.

Raktáron tartunk: Szecskavágó, répvágó, rosták ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczenben, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,
üzletvezető.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit Crémeje.

Margit-Créme legjobb arczéréme rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arczot

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőrrátka (Mitesser) ellen.

Margit-Créme egyedüli szer bőrpattanások, arcz- és kézvörösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve ez által rögtön felvetetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy májfoltokkal fedett arcz 3-4 nap alatt alabástromfehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, miután nem zsíros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz nem lesz olyan fényes mint más Crémétől, ezért csappal is használható.

Margit-Créme nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit-hölgypor fehér, rózsás és créme 60 kr.

Margit-szappan 1 dohoz 35 kr.

Margit-fogpép 1 dohoz 50 kr.

Csakis akkor valódi, ha minden dohoz gutori **Földes Kelemen** gyógyszerész Aradon fölirattal és czímerrel **van ellátva.**

Hamisításoktól óvakodjunk.

Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és arban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémmek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czímeres védjeggyel vannak ellátva. Készítményeim a nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 1960 sz. valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.14. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak.

Raktárak Debreczenben: **Balázs Ödön, Mihalovits István, Dr. Rótschnek V. Emil,** és **Tóth Béla** gyógyszerész uraknál.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak

Automobil és gőzsepiőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalma-kazánok, hűtő-csapók, tisztító-rostok, konkolyozók, kaszáló- és arató-gépek, szénagyűjtők.

"COLUMBIA-DRILL"
szőlő-szortógépek, boronák, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytemes aczélekék, két- és háromvasú-
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

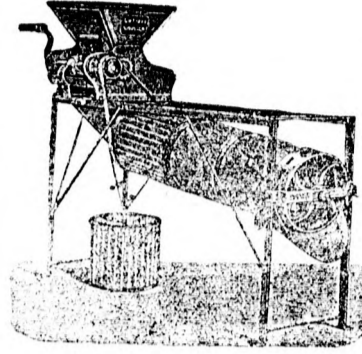
Képviselet és bizományi raktár
AUER és TÁRSA czégnél
Debreczenben, II. Péterfia-u. 73. sz.

Milleniumi kiállítás 1896: Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest, Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közül kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közül és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.
Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek

minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök cse-

kély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökkel átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

A leghatásosabb füvekből van készítve.

Az egyedüli gyógyszer: **reuma, podagra, köszvény** és **egyéb végtag fájdalmak** ellen. Az a szer már

ezer és ezer — még a legkésőbb — esetben is **gyökeres gyógyulást** hozott

és ezért orvosi szaktekintélyek a legmelegebben ajánlják. —

Egy nagy üveg ára
1 forint 50 kr.

1 kis üveg 80 kr.

(Utánvétellel 30 krral

drágább.) Valódi állapotban

a feltaláló és főraktárosnál

Dr. O. WALDING-nál

kapható. — Stuttgart, Gaisburgstrasse 14.

Egy kísérlet Heureka reuma elleni szeremmel felül-
mul minden varakozást.

Kitünő bedörzsölésre való szer.

Serravallo-China bora

v a s s a l,

orvosi tekintélyek, mint udv tanácsos. Dr. **Braun** udv. tanár Dr. **Drasche** tanár, udv tan. lovag. Dr. **Krafc-Ebing** tanár, Dr. **Monti** tanár, lovag dr. **Mosetig-Moorhof** tanár, Dr. **Neuser** tanár, Dr. **Schant** tanár, Dr. **Weinlehner** tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánlva.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus **Róma** 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus **Nápoly** 1894.

Arany érem:

Kiállítás: **Venécia** 1894., **Kiel** 1894., **Amsterdam** 1894.
Berlin 1895., **Páris** 1895.

Több mint 700 orvosi elismerés.

Ezen kitünő, új életet gerjesztő szer, **kitünő** íze miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemesen használtatik. 1/2 literes üvegekben a frt 1.20, 1 literes üvegekben a frt 2.20. Kapható minden gyógyszerertárban.

Serravallo gyógyszerertár Triesztben

gyógyárak nagybani szétküldése.

Alapított 1848.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.